



**SÖKANDE**

1. Pocketogram, 559008-6822 (mål nr 4982-18)  
Gökvägen 39  
183 51 Täby

2. Newport Collection, 556760-0118 (mål nr 5000-18)  
Box 91  
601 02 Norrköping

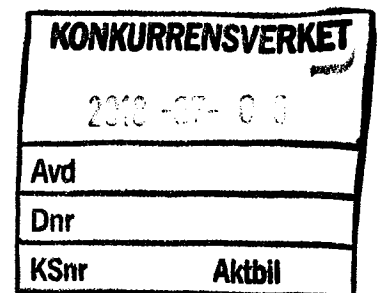
Ombud: Advokat Mårten Stenström  
Advokatfirman Nordia KB  
Box 70389  
107 24 Stockholm

**MOTPART**

Kammarkollegiet, 202100-0829  
Statens inköpscentral  
Box 2218  
103 15 Stockholm

**SAKEN**

Offentlig upphandling



**FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE**

Förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen ska rättas på så sätt att en ny  
anbudsutvärdering ska ske i enlighet med vad som framgår av sista  
meningen i domskälen.

## BAKGRUND

Kammarkollegiet har genomfört en upphandling avseende ramavtal för tillhandahållande av gåvokort och presentkort till statliga myndigheter och andra avropsberättigade organisationer. Upphandlingen har genomförts genom ett öppet förfarande enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU, och omfattar två anbudsområden; gåvokort och presentkort. Av upphandlingsdokumentet framgår att Kammarkollegiet ska anta tre ramavtalsleverantörer per område, under förutsättning att så många anbud uppfyller ställda krav. Överprövningen gäller endast anbudsområde gåvokort. För detta område lämnade elva leverantörer anbud.

Utvärderingsmodellen har bestått av tre tilldelningskriterier och om maxpoäng har uppnåtts för samtliga kriterier har 100 poäng erhållits. Vid utvärderingen erhöll Pocketogram AB 92,67 poäng. Sex anbudsgivare erhöll 100 poäng (MER i textil & Reklam Östersund Aktiebolag, New Promotion Sverige AB, Newport Collection AB, Prendo AB, Staples Sweden AB och Supékort Sweden AB). Kammarkollegiet har genomfört ett lottningsförfarande för att välja ut tre av dessa sex anbudsgivare att teckna ramavtal med. Av tilldelningsbeslut den 20 februari 2018 framgår att Kammarkollegiet efter lottningsförfarandet beslutat att erbjuda New Promotion Sverige AB, Staples Sweden AB och Prendo AB att teckna ramavtal avseende anbudsområdet gåvokort.

## YRKANDEN M.M.

**Pocketogram AB** (nedan Pocketogram) ansöker om överprövning och yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas på så sätt att ny anbudsprövning och anbudsutvärdering ska ske, varvid Kammarkollegiet ska bortse från de fem anbud (New Promotion AB, Prendo AB, Staples Sweden AB, Mercus Yrkeskläder i Göteborg AB och Triffiq AB) som alla erbjuder samma gåvokort från Vinga of Sweden AB i sina anbud, samt från de tre anbud (Newport Collection AB, Newport In & Exterior Downtown

AB och Supékort Sweden AB) som alla erbjuder samma gåvokort från Supékort Sweden AB och behandla dessa anbud som två anbud, ett per faktiskt gåvokort, istället för som åtta anbud. Vidare yrkas att Kammarkollegiet vid den förnyade anbudsprövningen ska rätta Pocketograms poängantal avseende mervärde 1 i punkt 3.4.2 i upphandlingsdokumentet så att rätt antal upplevelser tillgodoräknas Pocketograms anbud. I andra hand yrkas att upphandlingen i sin helhet ska göras om.

**Newport Collection AB** (nedan Newport) ansöker om överprövning och yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas på så sätt att ny anbudsprövning och anbudsutvärdering ska ske varvid Kammarkollegiet ska bortse från anbud lämnade av New Promotion AB, Staples AB och Prendo Sweden AB. I andra hand yrkas att upphandlingen i sin helhet ska göras om.

**Kammarkollegiet** motsätter sig bifall till ansökningarna.

## **GRUNDER M.M.**

### **Pocketogram**

#### *Pocketograms anbud*

Pocketogram har uppnått full poäng gällande två av tre tilldelningskriterier. Avseende mervärde 1 i tilldelningskriterium 2, det vill säga ”antalet upplevelser, menar Kammarkollegiet i sitt tilldelningsbeslut att Pocketogram bara ska tilldelas 12,67 poäng av 20 möjliga. Kammarkollegiet har bedömt att Pocketograms anbud innehåller 39 upplevelser medan det i själva verket innehåller 79 upplevelser.

Upphandlingsdokumentet är otydligt utformat när det avser mervärde 1 ”antal upplevelser”. Som framgår av de frågor och svar som inkommit i samband med upphandlingen har det förekommit viss tvekan kring hur antalet upplevelser ska räknas. Utifrån upphandlingsdokumentet är det

oklart om exempelvis ett biobesök i Skåne är samma upplevelse som ett biobesök i Stockholm, det vill säga om det ska räknas som en eller två upplevelser. Frågan har dock slutligen retts ut genom Kammarkollegiets svar på fråga 11 som är följande. ”Om en anbudsgivare erbjuder tre olika upplevelser och dessa tre upplevelser sedan erbjuds i samtliga 21 län får anbudsgivare tillgodoräkna sig 63 upplevelser (3 upplevelser x 21 län=63).” Svaret är alltså att ett biobesök i Skåne och ett biobesök i Stockholm innebär två upplevelser.

Kammarkollegiet gör nu gällande att fråga 11 avser mervärde 2 ”geografisk spridning”. Ingenstans i mervärde 2 är dock 63 upplevelser överhuvudtaget relevant. För mervärde 1 ska mer än 50 upplevelser presenteras för full poäng (här är 63 upplevelser relevant). För mervärde 2 ska minst tre upplevelser erbjudas i samtliga Sveriges 21 län (här saknar 63 upplevelser betydelse eftersom det som ska räknas är antalet län med minst tre upplevelser).

#### *Samordnade anbud*

Flera av de inkomna anbuden gäller samma produkt med samma presentation. Det är fallet beträffande anbuden från New Promotion AB, Prendo AB, Staples Sweden AB, Mercus Yrkeskläder i Göteborg AB och Triffiq AB som samtliga lämnar anbud i egenskap av återförsäljare av Vinga of Swedens gåvokort. Likaledes har Supékort Sweden AB, Newport Collection AB och Newport In & Exterior Downtown AB, tre bolag med delad ägarbild, lämnat likadana anbud gällande exakt samma produkt med samma presentation.

Det utfall som lottningen har haft innebär att samma gåvokortsleverantör, Vinga of Sweden AB, som underleverantör tilldelats samtliga tre platser som ramavtalsleverantör. När lotten utfaller på ett sådant sätt försvinner helt underleverantörens incitament att erbjuda ett attraktivt pris. Detta innebär att konkurrensen sätts ur spel och strider mot likabehandlingsprincipen. Den

enda konkurrens som kan tänkas uppstå består i hur tunn marginal de olika återförsäljarna kan tänka sig att arbeta med eftersom underleverantören saknar incitament att konkurrera med sig själv. Den enklaste och mest effektiva åtgärden för att reparera detta är att bortse ifrån dubbletterna bland anbudena vid förnyad anbudsprövning.

*Brister i upphandlingsdokumentet*

Kammarkollegiet har genom sitt upphandlingsdokument inte kunnat tilldela det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet kontraktet. Detta har kollegiet misslyckats med genom låga kvalificeringskrav och en svag anbudsutvärdering som slutat med att lotten fått upphandlingens absolut största roll. Att lottning sker när två anbudsgivare av en sinkadus erhållit samma poäng är inte samma sak som att förfrågningsunderlaget är så dåligt att varje mått av tävlan och konkurrens om vem som lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet uteblir. Det svaga upphandlingsdokumentet har också kunnat utnyttjas genom de samordnade anbud som beskrivs ovan, som därmed sett till att maximera antalet lotter i tombolan. Det innebär att dessa gåvokortsleverantörer positivt särbehandlats eftersom sannolikheten ökat att ett anbud där deras produkter köps går vinnande ur lottningen. Det står i strid mot vad EU-domstolen konstaterat i sin rättspraxis (se mål C-209/96) angående att självständiga anbud utgör en princip som måste respekteras för att rättsenlighet ska bestå.

Eftersom upphandlingsdokumentet har varit utformat på sätt som inneburit att så många som sex anbudsgivare (sju vid en korrekt bedömning av Pocketograms anbud) hamnat på samma jämförelsepoäng har det alltså inte varit möjligt för Kammarkollegiet att applicera tilldelningsgrunden ekonomiskt mest fördelaktiga och lottningsförfarandet var i rådande situation i strid mot principen om likabehandling. Upphandlingen ska därför göras om.

*Skada*

Pocketogram har lidit skada till följd av att Kammarkollegiet handlat i strid med principen om likabehandling. Om Kammarkollegiet hade agerat i enlighet med LOU och de unionsrättsliga principerna hade Pocketograms anbud antagits såsom varande det ekonomiskt mest fördelaktiga.

**Newport**

*Gåvokortens värde*

Av upphandlingsdokumentet framgår att det är ett krav att gåvokorten (produkten som mottagaren kan välja vid erhållande av gåvokort) som är tänkta att användas som julgåvor ska ha ett marknadsvärde som högst uppgår till den beloppsgräns som gäller för skattefri julgåva enligt gällande skatteregler, d.v.s. högst 450 kr inklusive mervärdesskatt. Produkterna i New Promotion AB, Prendo AB, Staples Sweden AB anbud uppfyller inte detta krav eftersom anbuden innehåller produkter som har ett högre värde än 450 kr inklusive mervärdesskatt. Anbuden skulle därför ha förkastats av Kammarkollegiet.

Det finns utöver kravet angående gåvokorten som ska användas som julgåva även ett krav att anbudsgivaren ska kunna erbjuda gåvokort med högre värde. De produkter som vinnande anbudsgivare offerererat och som Newport ifrågasätter är emellertid inte att hänföra till kravet avseende gåvokort med högre värde, utan till kravet gällande julgåvor. Produkterna är nämligen upptagna i den sortimentlista som respektive anbudsgivare bifogat för att utvisa uppfyllelse av tilldelningskriterierna. För uppfyllnad av tilldelningskriteriet ”antal produkter” krävs bland annat att marknadsvärdet på produkterna ligger under beloppsgränsen för skattefri julgåva.

Om förvaltningsrätten skulle bedöma att kravet är uppfyllt, ska utvärderingen av anbuden i vart fall göras om varvid anbuden från New

Promotion AB, Prendo AB, Staples Sweden AB inte ska tilldelas maxpoäng. Detta eftersom flera av de produkter som finns i deras anbud inte ligger inom den uppställda beloppsgränsen för att erhålla mervärde. Det finns förutom vad som angetts ovan om produkter med för högt värde även produkter som har för lågt värde (ett marknadsvärde som är mer än 20 % lägre än den beloppsgräns som gäller för skattefri julgåva). Efter en förnyad utvärdering blir resultaten avseende tilldelningskriterium 1 att New Promotion AB får tillgodoräkna sig 114 istället för 171 produkter, Staples Sweden AB 88 i stället för 143 produkter och Prendo AB 93 istället för 132 produkter. För att uppnå maxpoäng krävs att 120 produkter tillhandahålls. Eftersom dessa anbudsgivare vid en ny utvärdering således inte längre skulle erhålla maxpoäng skulle de inte längre komma ifråga för att teckna ramavtal.

Kammarkollegiet anför som stöd för att de ifrågasatta produkterna i anbudsgivarnas anbud i merparten av fallen skulle vara korrekta att prisuppgifterna ska hämtas från den sida som anbudsgivarna hänvisar till, vilken främst är Vinga of Swedens hemsida och inte den som Newport använt vid sin kontroll, vilket i huvudsak är Vinga Homes hemsida. På Vinga of Swedens hemsida framgår att hemsidan säljer enbart till företag och att den som i egenskap av privatperson är intresserad av att köpa Vinga of Swedens produkter kan besöka Vinga home. Vidare anges att alla priser som visas på Vinga of Swedens hemsida är exklusive mervärdesskatt, att priserna grundas på en beställning om minst 50 produkter och att det tillkommer kostnad för frakt. Av Skatteverkets rättsliga vägledning framgår att med marknadsvärde avses det pris som gåvomottagaren (den anställde) skulle ha fått betala om denne skulle ha köpt motsvarande gåva själv mot kontant betalning. Utgångspunkten för bedömningen om produkterna uppfyller den uppsatta beloppsgränsen kan därför inte vara hemsidan för företagare. Den relevanta prislistan att utgå från är således underleverantörens hemsida för privatpersoner, Vinga home.

Kammarkollegiet hänvisar till att det av Skatterverkets rättsliga vägledning framgår att arbetsgivarens kostnad ofta kan godtas som marknadsvärde. Upphandlingsdokumentet hänvisar dock inte till denna text varför den inte kan beaktas. Även om förvaltningsrätten skulle finna att texten kan beaktas ska den inte tolkas på det sätt som Kammarkollegiet gör gällande.

Av upphandlingsdokumentet framgår vidare att mottagaren av gåvokortet inte ska påföras några avgifter, att anbudsgivaren utan extra kostnad ska kunna lägga till avropande myndighets logotyp och hälsning på gåvokortet eller gåvobeviset samt att samtliga kostnader för leverans av gåvokort och gåvopris ska ingå i priset för gåvokorten. Även av denna anledning går det inte att använda Vinga of Swedens hemsida eftersom det på denna sida anges att det tillkommer kostnad för frakt och eventuella merkostnader (t.ex. paketinslagning, märkning eller andra mertjänster).

*Skäl för att göra om upphandlingen*

För det fall förvaltningsrätten inte skulle dela Newport's uppfattning innebärande att grund för rättelse föreligger, finns i vart fall grund för att göra om upphandlingen.

De tre vinnanden anbuderna har alla samma underleverantör, Vinga of Sweden AB. Även om det inte anges i upphandlingsdokumentet att det är förbjudet för anbudsgivarna att använda en och samma underleverantör ger det i detta fall ett resultat som inte är förenligt med LOU och de grundläggande principerna. Kammarkollegiet har valt att välja ett förfarande där ramavtal ska ingås med flera leverantörer för att på bästa sätt tillgodose avropande myndigheters behov och för att uppnå effektiv konkurrens. I realiteten innebär upphandlingsdokumentets utformning och resultatet av upphandlingen att ramavtal i egentlig mening kommer att ingås med en enda leverantör. Detta innebär att principen om att avropskontrakt ska tilldelas den ramavtalsleverantör som lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet sätts ur spel och leder inte till ett rättvisande resultat. En



tillämpning av upphandlingsdokumentet och ramavtalet innebär en begränsning av konkurrensen. Detta utgör skäl för att göra om upphandlingen.

Vidare finns det skäl att göra om upphandlingen eftersom upphandlingsdokumentet är i strid mot transparensprincipen och likabehandlingsprincipen. Vare sig uppställt krav eller aktuella tilldelningskriterier kan förstås på annat sätt än att de offererade produkterna ska vara i enlighet med gällande skattelagstiftning på så sätt att de ska uppfylla kraven för skattefri julgåva. Med Kammarkollegiets synsätt frångås detta, vilket vare sig varit förutsebart eller har uppfattats av Newport. Att Kammarkollegiet upphandlar ramavtal för att avropande myndigheter bl.a. ska kunna tillhandahålla julgåvor till sina anställda som medför att avropande myndigheters anställda skulle komma att beskattas för aktuella gåvor utvisar i sig att upphandlingsdokumentet inte är godtagbart.

Kammarkollegiets synsätt att en anbudsgivare ska kunna hänvisa till en egen "särskild" hemsida, där helt andra prisuppgifter framgår än vad som framgår avseende motsvarande produkter i den allmänna handeln, medför att Kammarkollegiet (och inte heller andra anbudsgivare) inte kan göra en erforderlig kontroll samt säkerställa att kvalificeringen och utvärderingen sker på ett objektivt och korrekt sätt. Även detta är i strid med de grundläggande principerna. Såväl krav som tilldelningskriterier måste vara kontrollerbara, objektiva och kunna jämföras.

#### *Skada*

Om Kammarkollegiet hade agerat korrekt och förkastat anbuderna från New Promotion AB, Prendo AB, Staples Sweden AB skulle istället de tre anbudsgivare som nu kom att lottas bort, däribland Newport, vara de tre anbudsgivare som skulle komma att teckna avtal. Samma resultat uppnås om anbuderna från New Promotion AB, Staples Sweden AB och Prendo AB inte förkastas men tilldelas lägre poäng vid utvärderingen. Kammar-

kollegiets felaktiga agerande har således medfört att Newport lidit skada, eller i vart fall kommer att lida skada. Detta gäller även om endast en av anbudsgivarna anbud ska förkastas och/eller tillgodoräknas färre produkter vid anbudsutvärderingen. Vid sådant fall ska nämligen ett nytt lottningsförfarande genomföras och Newport har då möjlighet att tilldelas kontrakt.

Ett otydligt upphandlingsdokument innebär i sig att anbudsgivarna inte kommer kunna lämna sina bästa anbud. När det gäller bristerna i upphandlingsdokumentet medför dessa således i sig en risk för skada för samtliga anbudsgivare, inklusive Newport.

### **Kammarkollegiet**

#### *Pocketograms anbud*

Tilldelningskriterium 2 är indelat i två underkriterier; mervärde 1 antal upplevelser och mervärde 2 geografisk spridning. Syftet med kriterierna är bl.a. att avropande myndigheter ska få en så stor bredd i produktutbudet som möjligt (mervärde 1) samt att upplevelser ska kunna nyttjas på så många olika platser i landet som möjligt (mervärde 2).

Det framgår tydligt av mervärde 1 att anbudsgivare endast kan tillgodoräkna sig en enskild upplevelse sammantaget en gång och när det gäller mervärde 2 kan en enskild upplevelse endast tillgodoräknas en gång per län.

Under anbudstiden ställdes ett antal frågor som dels klargjorde vad som krävs för att få maxpoäng på mervärde 2, dels bekräftade att för mervärde 2 kan samma upplevelse tillgodoräknas i flera olika län. I fråga 11 gavs exemplet att tre olika upplevelser offereras i samtliga 21 län. Kollegiet bekräftar i svaret att anbudsgivare får tillgodoräkna sig alla dessa upplevelser istället för att endast tillgodoräkna sig tre upplevelser. Kollegiets svar är således ämnat att bekräfta frågeställarens exempel. Av frågan och svaret framgår direkt att dessa avser mervärde 2 geografisk

spridning eftersom det anges att det rör sig om tre olika upplevelser i samtliga län. Mervärde 1 omfattar endast antalet upplevelser och har ingen koppling överhuvudtaget till län eftersom det framgår att anbudsgivare endast kan tillgodoräkna sig 50 olika upplevelser.

Såväl var för sig som sammantaget framgår av upphandlingsdokumentet samt frågor och svar att med olika upplevelser avseende mervärde 1 gäller minst 50 stycken olika upplevelser, medan mervärde 2 avser minst tre olika upplevelser inom ett län (men att samma upplevelser kan tillgodoräknas i olika län). Det ska också framhållas att övriga anbudsgivare har tolkat underkriterierna innebörd korrekt.

#### *Gåvokortens värde*

Vinnande leverantörens anbud uppfyller samtliga krav. Av kravspecifikationen framgår att produkter som kan komma ifråga för avrop ("tänkta att användas som julgåvor") ska ha ett marknadsvärde understigande den beloppsgräns som gäller för skattefri julgåva samt att anbudsgivaren ska acceptera detta. Kraven gäller vid avrop, och kontrollen av kraven i kravspecifikationen (som avser upphandlingsföremålet) sträcker sig inte längre än att anbudsgivare ska acceptera dessa.

Vid utvärderingen gäller dessutom (förutom ovan angiven beloppsgräns) en beloppsmässig gräns om max 20 % lägre än beloppsgränsen för skattefri julgåva. Vad gäller poängsättningen anges dock att anbudsgivare endast får tillgodoräkna sig produkter som har ett marknadsvärde understigande beloppet för skattefri julgåva samt är maximalt 20 % lägre än detta, d.v.s. endast sådana produkter som uppfyller beloppsangivelserna får beaktas vid utvärderingen. Utvärderingskraven stipulerar alltså inte att samtliga offererade produkter måste ligga inom den angivna beloppsgränsen, utan att anbudsgivarna endast får tillgodoräkna sig sådana produkter vid utvärderingen. Det är således inte ett krav att samtliga produkter i

sortimentlistan som anges för att visa uppfyllelse av tilldelningskriterierna ska uppfylla beloppsangivelserna.

Gällande respektive tilldelningskriterium anges att "med marknadsvärde avses det rekommenderade utpriset som gäller från grossist, underleverantör eller annan relevant marknadsaktör." Vidare anges att "Statens inköpscentral kan komma att begära in dokumentation som styrker att anbudsgivaren uppfyller krav gällande marknadsvärde." Det kan således finnas olika officiellt tillgängliga marknadsvärden, och kravet innebär att anbudsgivare på förfrågan ska inkomma med dokumentation att det finns ett marknadsvärde inom angiven beloppsgräns från en relevant marknadsaktör. Med anledning av Newports påståenden har Kollegiet kontrollerat marknadsvärden (enligt definitionen) avseende samtliga produkter som offererats av vinnande anbudsgivare, genom att begära in desamma.

Vid en närmare granskning av vinnande anbudsgivares anbud kan konstateras att ett fåtal av de produkter som Newport ifrågasatt inte ligger inom den angivna beloppsgränsen (vilket inte heller är obligatoriskt). New Promotion AB:s, Staples Sweden AB:s och Prendo AB:s anbud skulle rätteligen ha tillgodoräknats ett färre antal produkter vid utvärderingen än vad som angivits i tilldelningsbeslutet. Detta faktum påverkar dock inte att aktuella anbudsgivare ändå tilldelas maximalt antal poäng eftersom fler än 120 produkter inte ger ytterligare mervärdespoäng i utvärderingen.

De vinnande anbudsgivarna har i huvudsak hänvisat till hemsidan Vinga of Sweden avseende aktuella marknadsvärden. Vinga of Sweden är ett självständigt bolag/underleverantör i förhållande till vinnande anbudsgivare. Kollegiet har ingen anledning att ifrågasätta de av underleverantören lämnade uppgifterna avseende bedömningen av marknadsvärde.

När det gäller begreppet marknadsvärde framgår av Skatteverkets rättsliga vägledning att arbetsgivarens kostnad oftast kan godtas. Skatteverket anger att "många gånger motsvaras marknadsvärdet av arbetsgivarens kostnad för

förmånen (inklusive mervärdesskatt), t.ex. när arbetsgivaren köpt varan eller tjänsten på öppna marknaden. Utgångspunkten är då att en anställd som själv skulle ha anskaffat motsvarande vara hade haft motsvarande kostnad. Man kan dock då få bortse från sådan mängdrabatt som större arbetsgivare m.fl. kan få.” Upphandlingsdokumentet hänvisar till Skattverkets rättsliga vägledning i sin helhet varför den aktuella texten ska beaktas.

Vad gäller de särskilda villkor för aktuell prissättning som Newport hänvisar till på Vinga of Swedens hemsida, såsom minsta orderkvantitet om 50 st. samt tillkommande kostnader för bl.a. frakt av gåvokort och gåvobevis så saknar detta relevans. I upphandlingsdokumentet stadgas nämligen att samtliga kostnader för leverans av gåvokort och gåvobevis ska ingå i priset för gåvokorten. De priser som anges på Vinga of Swedens hemsida gäller således oavsett orderkvantitet och utan att fraktkostnad för gåvokort får påföras. Likaså gäller att leverantören utan extra kostnad ska lägga till logotyp, hälsning etc. på gåvokorten oavsett vad som anges på Vinga of Swedens hemsida.

När det gäller priser på produkter från hemsidan Vinga Home är produkter som överstiger en kostnad om 399 kr angivna inklusive frakt. I julgåvors värde räknas enligt Skatteverket inte arbetsgivarens kostnad för administration och transport in. Det innebär att priser som presenteras på hemsidan Vinga Home inte utan vidare kan läggas till grund för beräkning av marknadsvärdet. Även dessa grundar sig i så fall på andra förutsättningar än vad upphandlingsdokumentet stadgar.

#### *Underleverantörer i anbud*

Av upphandlingsdokumentet framgår att anbudsgivarens åberopade företag ska ha tillräcklig kapacitet och resurser för den del av tjänsten som det åberopade företaget ska utföra, samt att ett åberopat företag kan förekomma i flera anbud så länge det åberopade företagets totala leveranskapacitet inte överskrider. Utöver detta innehåller upphandlingsdokumentet inte någon

formell begränsning i rätten att använda samma underleverantör i flera anbud. Om Kollegiet avsåg att underkänna anbud som har åberopat samma underleverantör skulle detta uttryckligen behövt framgå i upphandlingsdokumentet. Vinga of Sweden är ett självständigt bolag och det saknas grund för att hävda att detta bolag styr sina återförsäljares prissättning. Det saknas således grund för att underkänna anbud som använder sig av samma underleverantör.

Varken Pocketogram eller Newport har visat att det faktum att anbudsgivare avseende ett antal produkter har samma underleverantör skulle innebära att utvärderingsmodellen som sådan inte säkerställer att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet antas.

#### *Påstådda brister i upphandlingsdokumentet*

Det faktum att flera anbud fått samma totalpoäng och att lottning genomförts innebär inte att utvärderingsmodellen inte säkerställer att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet antas.

Upphandlingsdokumentet är vidare inte otydligt. Eventuell otydlighet är betingat av de skatteregler som finns. Newport har heller inte visat på vilket sätt det lidit skada p.g.a. påstådd otydlighet, hur Newport ”kunnat utforma sitt anbud på annat sätt (exempelvis andra produkter o.s.v.)” eftersom Newport erhöll högsta poäng på samtliga tilldelningskriterier.

#### **SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET**

##### **Tillämpliga bestämmelser m.m.**

Frågan i målet är om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen på någon av de grunder som Pocketogram och Newport har anfört.

Enligt 20 kap. 6 § LOU ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts, om den upphandlande

myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

Enligt 4 kap. 1 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Förvaltningsrätten har för det fall det finns skäl för ingripande enligt LOU att välja mellan att besluta att upphandlingen ska göras om eller att den ska rättas, oavsett hur sökandenas yrkanden har utformats. En förutsättning för att endast den mindre ingripande åtgärden rättelse ska kunna väljas är att de fel som förekommit inte har påverkat upphandlingens konkurrens- uppsökande skede.

#### **Samma underleverantör i flera anbud**

Av 14 kap. 6 § LOU framgår att en leverantör för ett visst kontrakt får åberopa andra företags kapacitet för att uppfylla krav som avser ekonomisk och finansiell ställning eller teknisk och yrkesmässig kapacitet. Detta framgår även av punkten 6.3 i upphandlingsdokumentet. I samma punkt anges vidare att anbudsgivarens åberopade företag ska ha tillräcklig kapacitet och resurser för den del av tjänsten som det åberopade företaget ska utföra samt att ett åberopat företag kan förekomma i flera anbud så länge det åberopade företagets totala leveranskapacitet inte överskrider.

Förvaltningsrätten konstaterar att LOU inte innehåller något uttryckligt förbud mot att ett och samma bolag är underleverantör i mer än ett anbud. Det finns heller ingen rättspraxis, varken från Högsta förvaltningsdomstolen eller EU-domstolen, som uttrycker ett sådant förbud. Det rättsfall som Pocketogram har hänvisat till ger inte stöd för någon sådan begränsning.

Det har inte påståtts att ifrågavarande underleverantörers totala kapacitet överskrids i och med att de förekommer i flera anbud. Det har heller inte framkommit att det skulle förekomma några otillåtna samarbeten mellan leverantörerna eller mellan leverantörerna och underleverantörerna.

Förvaltningsrätten anser därför att det inte är visat att Kammarkollegiet brutit mot någon av de grundläggande principerna i LOU genom att godta leverantörer som har samma underleverantör.

### **Utvärderingsmodellen**

I 16 kap. 1 § LOU anges att en upphandlande myndighet ska tilldela den leverantör kontrakt vars anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga för myndigheten. Vilket anbud som är det mest fördelaktiga anbudet ska utvärderas på någon av följande grunder: 1. bästa förhållandet mellan pris och kvalitet, 2. kostnad, eller 3. pris. Myndigheten ska i något av upphandlingsdokumenten ange den grund för utvärdering av anbud som den avser att använda. Av 2 § i samma kapitel framgår att när en upphandlande myndighet utvärderar ett anbud på grunden bästa förhållandet mellan pris och kvalitet ska den bedöma anbudet utifrån kriterier som har anknytning till det som ska anskaffas. Vidare anges att tilldelningskriterierna ska säkerställa en effektiv konkurrens och inte får ge den upphandlande myndigheten en obegränsad valfrihet.

EU-domstolen har uttalat att de upphandlande myndigheterna vid valet av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet får välja de kriterier som de ämnar tillämpa, på villkor att dessa syftar till att möjliggöra att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet fastställs, och att de inte medför att den upphandlande myndigheten ges en obegränsad valfrihet när den tilldelar en anbudsgivare ett kontrakt. Tillämpningen av kriterierna ska dessutom ske med iakttagande av såväl förfarandereglerna som de grundläggande principerna som följer av unionsrätten (C-448/01 p. 37-38).



Kammarkollegiet har som utvärderingsmodell använt det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet utifrån bästa förhållande mellan pris och kvalitet. Som tilldelningskriterier har valts antal produkter, antal upplevelser och geografisk spridning samt antal hållbara produkter. I upphandlingsdokumentet framgår vad varje tilldelningskriterium är värt i poäng, samt vilket tilldelningskriterium som ska vara avgörande när två eller flera anbudsgivare får samma poäng. Slutligen framgår att om det inte går att särskilja anbuden på detta sätt kommer ett lottningsförfarande genomföras.

De tilldelningskriterier som Kammarkollegiet har valt har anknytning till det som ska anskaffas, det vill säga till gåvokorten. Inget annat har framkommit än att utvärderingskriterierna syftat till att möjliggöra att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet fastställs. Kriterierna har heller inte inneburit att Kammarkollegiet fått obegränsad valfrihet vid tilldelning av kontrakt eller att någon av de grundläggande principerna i LOU överträtts.

Av de tio anbud som utvärderats har sex anbud erhållit högsta poäng på samtliga tilldelningskriterier. De tre vinnande anbuden har därför utsetts genom lottning. Högsta förvaltningsdomstolen har i RÅ 2009 ref. 69 slagit fast att lottning kan användas vid lika anbud. Det finns således inte något generellt förbud mot att avgöra en offentlig upphandling genom lottning. Det är heller inte visat att den aktuella lottningen skulle ha inneburit att någon av de grundläggande principerna i LOU har överträtts.

Mot bakgrund av vad som nu anförts finns det inte skäl att ingripa mot upphandlingen på grund av utvärderingsmodellens utformning.

### **Bedömningen av Pocketograms anbud**

Pocketogram ifrågasätter Kammarkollegiets tolkning av tilldelningskriterium 2. Relevanta delar av kriteriet har följande lydelse.

### 3.4.2 Tilldelningskriterium 2 - Antal upplevelser och geografisk spridning

...

Den maximala poängen som kan erhållas för detta tilldelningskriterium är 35 poäng (antal upplevelser 20 poäng + geografisk spridning 15 poäng).

#### **Mervärde 1: antal upplevelser (20 poäng)**

Anbudsgivare som erbjuder gåvokort med fler än 20 olika upplevelser kan erhålla ett mervärde i upphandlingen genom att anbudet tilldelas en viss poäng. Fler än 50 olika upplevelser ger inte något ytterligare mervärde i upphandlingen.

Anbudsgivare kan endast tillgodoräkna sig en enskild upplevelse en (1) gång... Med samma upplevelse avses de fall då det rör sig om upplevelser som inbegriper samma aktivitet och som genomförs av samma arrangör...

#### **Mervärde 2: geografisk spridning (15 poäng)**

Utöver mervärde för antalet erbjudna upplevelser kan anbudsgivare även erhålla ett mervärde i upphandlingen om det i fler än tre (3) av Sveriges 21 län erbjuds minst tre (3) olika upplevelser. Fler än tre (3) upplevelser per län ger inte något ytterligare mervärde i upphandlingen

Anbudsgivare kan endast tillgodoräkna sig en enskild upplevelse en (1) gång per län. Samma upplevelse får dock förekomma i flera län. Med samma upplevelse avses de fall då det rör sig om upplevelser som inbegriper samma aktivitet och som genomförs av samma arrangör...

Av vad som nu redogjorts för framgår att det avgörande för att erhålla poäng i mervärde 1 handlar om hur många olika typer av upplevelser som en anbudsgivare kan erbjuda och att mervärde 2 handlar om i hur många län en anbudsgivare kan erbjuda upplevelser. Förvaltningsrätten anser att det är tydligt att man i mervärde 1 inte får tillgodoräkna sig en upplevelse mer än 1 gång bara för att den erbjuds i flera olika län. Om en upplevelse erbjuds i flera län är det istället poäng i mervärde 2 som kan erhållas.

Förvaltningsrätten anser således att upphandlingsdokumentet är klart formulerat i denna del.

Frågan är om vad Kammarkollegiet angett under anbudstiden gör att det finns anledning att tolka kriteriet på ett annat sätt. Pocketogram har hänvisat till vad Kammarkollegiet uppgett som svar på fråga 11 i dokumentet ”frågor och svar”, vilket redovisas nedan.

#### **11. Publik fråga**

Önskar förtydligande kring svaren på fråga 8,9,10. Vilket antal upplevelser får vi om vi erbjuder 3 st olika upplevelser. Dessa 3 st upplevelser erbjuds sedan i samtliga 21 län. Får vi då tillgodoräkna oss 3 st upplevelser eller 63 st upplevelser (3 st x 21 län)?

**Publikt svar**

Om en anbudsgivare erbjuder tre olika upplevelser och dessa tre upplevelser sedan erbjuds i samtliga 21 län får anbudsgivare tillgodoräkna sig 63 upplevelser (3 upplevelser x 21 län = 63).

Förvaltningsrätten anser att Kammarkollegiets svar visserligen kunde ha formulerats bättre, men frågan är inte heller tydligt formulerad. Det framstår ändå som klart att det svar som Kammarkollegiet ger på fråga 11 är svaret på hur man ska tolka vad som krävs för att erhålla maxpoäng för mervärde 2 och inte ett svar på hur man ska beräkna antalet upplevelser i mervärde 1. Detta blir särskilt tydligt om man också beaktar det svar Kammarkollegiet gett på fråga 10. Frågan var om en anbudsgivare erhåller maxpoäng 35 om den erbjuder 3 olika upplevelser i Sveriges samtliga 21 län. I svaret anger Kammarkollegiet tydligt att det är två olika saker som ska uppfyllas för att nå maxpoäng 35, och att 3 olika upplevelser i Sveriges samtliga 21 län är en av dem. Den tolkning som Pocketogram gör är inte heller logisk eftersom den innebär att en anbudsgivare som uppnår maxpoäng på mervärde 2 automatiskt även uppnår maxpoäng för mervärde 1. Förvaltningsrätten anser sammantaget att det tillräckligt tydligt framgår av upphandlingsdokumentet och ”frågor och svar” att ett biobesök eller annan upplevelse endast ska räknas som en upplevelse i mervärde 1, oavsett om den erbjuds i flera län. Pocketogram har således inte visat att Kammarkollegiet brutit mot LOU vid utvärderingen av bolagets anbud. Det saknas skäl att ingripa mot upphandlingen på denna grund.

**Har vinnande anbudsgivare brutit mot ett obligatorisk krav?**

Kapitel 4 i upphandlingsdokumentet innehåller kravspecifikation för gåvokort. Av punkten 4.1.1 framgår att anbudsgivare som avser att lämna anbud för anbudsområdet gåvokort ska uppfylla samtliga krav i detta kapitel. I punkten 4.1.3 anges att de gåvokort som är tänkta att användas som julgåvor ska ha ett marknadsvärde som högst uppgår till den beloppsgräns som gäller för skattefria julgåvor enligt gällande skatteregler. I

efterföljande punkt, 4.1.4, anges att anbudsgivaren även ska erbjuda gåvokort som överstiger gällande beloppsgräns för skattefri julgåva. I respektive punkt ställs frågan om kravet angående gåvokortens värde uppfylls och frågan ska besvaras med ja eller nej.

I avsnitt 3.4 anges tilldelningskriterierna för gåvokort. Det första tilldelningskriteriet följer av punkten 3.4.1 och avser antalet produkter. Anbudsgivare som erbjuder gåvokort med fler än 85 produkter kan erhålla ett mervärde i upphandlingen genom att anbudet tilldelas en viss poäng. Anbudsgivaren ska bifoga underlag som påvisar antalet offererade produkter. Av underlaget ska bl.a. framgå produktens värde. Angående värdet anges följande. ”Observera att anbudsgivare endast kommer få tillgodoräkna sig produkter som har ett marknadsvärde som högst uppgår till den beloppsgräns som gäller för skattefri julgåva enligt gällande skatteregler. Vid en eventuell kontroll får marknadsvärdet vara maximalt 20 % lägre än den beloppsgräns som gäller för skattefri julgåva enligt gällande skatteregler. Marknadsvärdet får inte heller överstiga beloppsgränsen”.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning. Att kraven i kapitel fyra om gåvokortens värde uppfylls ska enligt upphandlingsdokumentet inte visas på annat sätt än att anbudsgivaren ska bekräfta att bägge typerna av gåvokort kommer erbjudas. Kravet på att de gåvokort som ska användas som julgåva har ett marknadsvärde som högst uppgår till beloppsgränsen för skattefri julgåva gäller således vid avrop. Om kravet inte uppfylls blir det en fråga som får hanteras avtalsrättsligt. Av tilldelningskriteriet antalet upplevelser framgår visserligen att de produkter som kan ge mervärde avser sådana som har ett marknadsvärde som understiger beloppsgränsen för julgåva. De produkter som finns i de sortimentlistor som lämnats in av anbudsgivarna för att erhålla mervärde får därför förutsättas av anbudsgivarna ha bedömts vara sådana som har ett marknadsvärde inom den angivna beloppsgränsen. Eftersom det i instruktionerna för tilldelningskriteriet anges att anbudsgivare

endast får tillgodoräkna sig produkter med marknadsvärde inom beloppsgränsen finns det emellertid inget hinder mot att även produkter utanför beloppsgränsen anges. Följden av att sådana produkter anges kan mot bakgrund av ordalydelsen inte vara annat än att dessa produkter inte kan räknas in vid beräkningen av antalet produkter. Om följden skulle vara att anbudet skulle förkastas hade detta behövt anges på ett tydligare sätt och rimligen i kapitlet som handlar om krav och inte i kapitlet om tilldelningskriterier. Newport har således inte visat att vinnande anbudsgivare har brutit mot något obligatoriskt krav. Skäl att ingripa mot upphandlingen på denna grund saknas.

#### **Utvärderingen av de vinnande anbudsgivarnas anbud**

Som ovan angetts kan anbudsgivare som erbjuder gåvokort med fler än 85 produkter erhålla ett mervärde i upphandlingen. Av den aktuella punkten i upphandlingsdokumentet, 3.4.1, framgår, såvitt nu är av betydelse, följande.

”Anbudsgivare kommer endast få tillgodoräkna sig produkter som har ett marknadsvärde som högst uppgår till den beloppsgräns som gäller för skattefri julgåva enligt gällande skatteregler. Med marknadsvärde avses det rekommenderade utpriset som gäller från grossist, underleverantör eller annan relevant marknadsaktör vid sista dag för att lämna anbud i denna upphandling. Statens inköpscentral kan komma att begära in dokumentation som styrker att anbudsgivaren uppfyller krav gällande marknadsvärde. Vid en eventuell kontroll får marknadsvärdet vara maximalt 20 % lägre än den beloppsgräns som gäller för skattefri julgåva enligt gällande skatteregler. Marknadsvärdet får inte heller överstiga beloppsgränsen.”

I punkten 4.1.3 gällande kraven på de gåvokort som är tänkta att användas som julgåvor hänvisas för information om gällande skatteregler till en länk.

Förvaltningsrätten anser mot bakgrund av att hänvisning har gjorts till ”gällande skatteregler” och att syftet med gåvokorten är att julgåvan ska vara skattefri, att utgångspunkten för bedömningen av om produkterna håller sig inom den uppsatta beloppsgränsen ska vara gällande skatteregler när anbudet lämnades in. Därmed saknar det betydelse exakt vilken sida hos Skatteverket länken i anbudet hänvisar till. Även övrig relevant information

som fanns tillgänglig på Skatteverkets sida vid tidpunkten kan således beaktas.

Av 11 kap. 14 § inkomstskattelagen (1999:1229), IL, följer att julgåvor av mindre värde till anställda är skattefria. Av Skatteverkets allmänna råd SKV A 2016:22 framgår att en julgåva bör anses vara av mindre värde om värdet inte överstiger 450 kr inklusive mervärdesskatt. Enligt 61 kap. 2 § IL ska inkomster i annat än pengar som huvudregel värderas till marknadsvärdet. Julgåvor följer huvudregeln. Av samma bestämmelse framgår att med marknadsvärde avses det pris som den skattskyldige skulle ha fått betala på orten om han själv skaffat sig motsvarande varor, tjänster eller förmåner mot kontant betalning.

I Skatteverkets rättsliga vägledning anges bl.a. följande angående värdet på en julgåva. ”I gåvans värde räknas inte arbetsgivarens kostnader för administration och transporter av gåvorna in.” Angående marknadsvärdet anges följande. ”Många gånger motsvaras marknadsvärdet av arbetsgivarens kostnad för förmånen (inklusive mervärdesskatt), t.ex. när arbetsgivaren köpt varan eller tjänsten på öppna marknaden. Utgångspunkten är då att en anställd som själv skulle ha anskaffat motsvarande vara eller tjänst haft motsvarande kostnad. Man kan dock då få bortse från sådan mängdrabatt som större arbetsgivare m.fl. kan få. I dessa fall bör därför förmånsvärdet istället beräknas till priset före rabatten.”

De vinnande anbudsgivarna har för att visa att de erbjudna produkterna ligger inom den angivna beloppsgränsen i huvudsak hänvisat till hemsidan Vinga of Sweden. På hemsidan anges enligt Newport, vilket inte ifrågasatts av Kammarkollegiet, att alla priser som visas på sidan är exklusive moms och från 50 st samt att frakt och övriga eventuella merkostnader tillkommer. Vidare anges att hemsidan säljer enbart till företag och att privatpersoner hänvisas till hemsidan Vinga home.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning. Som redogjorts för ovan avses med marknadsvärde det pris som den skattskyldige skulle ha fått betala om han eller hon själv skaffat sig motsvarande vara mot kontant betalning. Det avgörande för bedömningen av marknadsvärdet i den nu aktuella frågan är således vad den anställda skulle ha fått betala om han eller hon köpt de ifrågakvarande produkterna. Priset på varor skiljer sig ofta kraftigt åt mellan olika försäljare och från dag till annan, varför Kammarkollegiet har rätt i att det kan finnas flera olika marknadsvärden. Det framstår dock som klart att en hemsida som uppger att priset endast gäller vid beställningar om minst 50 st och uttryckligen riktar sig till företag inte kan ligga till grund för att avgöra vad en konsument skulle få betala för de aktuella varorna. Detta gäller särskilt mot bakgrund av att hemsidan hänvisar privatpersoner till en annan hemsida med helt andra, i huvudsak högre, priser. Kammarkollegiet har framhållit att det framgår av Skatteverkets allmänna råd att arbetsgivarens kostnad normalt kan godtas. I detta fall kan dock Skatteverkets allmänna råd om arbetsgivarens kostnad inte följas, särskilt som det specifikt anges att man ska bortse från den mängdrabatt som större arbetsgivare kan få och i sådant fall beräkna värdet till priset före rabatten. Priserna på hemsidan kan således inte användas för att visa marknadsvärdet för de aktuella produkterna. Den särskilda prislistan för prislistan för specialsortiment från Vinga of Sweden riktar sig till företagskund. Annat har inte framkommit än att mängdrabatten gäller även dessa produkter. Prislistan kan således inte heller användas för att visa marknadsvärdet på produkterna i detta fall.

Newport har gjort gällande att även produkter vars pris är hämtade från andra sidor än Vinga of Sweden, såsom briscapo.se och Allermedia, inte ska tillgodoräknas vid utvärderingen. Som stöd för detta har Newport hänvisat till andra hemsidor som anger andra priser. Newport har dock inte visat varför de sidor som de vinnande anbudsgivarna använt inte skulle kunna visa marknadsvärdet och varför det rätta skulle vara att använda de sidor som Newport hänvisat till. Förvaltningsrätten anser därför att det inte finns

skäl att ifrågasätta att priser på briscapo.se och Allermedia kan användas för att visa marknadsvärde.

Sammanfattningsvis anser således förvaltningsrätten att priser från hemsidan Vinga of Sweden och priser från specialsортimentlista från Vinga of Sweden inte kan användas för att visa att marknadsvärdet för produkterna ligger inom den angivna beloppsgränsen. Genom att Kammarkollegiet godtagit dessa prislister trots att så inte borde ha skett har Kammarkollegiet brutit mot likabehandlingsprincipen. Newport har riskerat att lida skada på grund av detta eftersom anbudsgivarna vid en ny utvärdering där de aktuella prislistorna inte godtas kan komma att erhålla ett lägre mervärde och Newport därvid kan komma att bli aktuellt för att tilldelas ramavtal. Upphandlingen ska därmed rättas på så sätt att en ny anbudsutvärdering ska ske varvid de angivna prislistorna inte får godtas som bevisning till styrkande av att marknadsvärdet på produkterna ligger inom den uppsatta beloppsgränsen.

#### HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).



Per-Erik Nistér

Tf. rådman

Anna-Karin Saxvold har föredragit målen.





## HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

### Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

### Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

*Forts. nästa sida*

## Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorena

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

## Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.